

Kwestionariusz b. jeńca nr 1075, Polak, ¹⁰⁷⁵
 Nadobny Piotr-Paweł, lat 33, urzędnik w Wojsku, kawaler
 Dnia 28 września 1939 r. wzięty z Łowicza, mieszka
 w Heimie. Byłem w następujących jednostkach:
 Brody, Łoson k/ Wołczowa, Podchorce k/ Wołczowa,
 Mościska k/ Przemysła, Romanówka k/ Tarnopola,
 Karkki k/ Tarnopola.

REPER
HISTORICZNY

Pod względem mieszkaniowym przymiemy
 tylko obóz w Romanówce k/ Tarnopola, gdzie
 w jednej stodole o przemakającym wzdłuż
 dachu mieszkało przeszło 1000 jeńców. Warunki
 higieniczne były okropne. Ludzie mimo swych
 starań utrzymania czystości, chodźt. zawżeni,
 a apel do naczelnika i lekarza obozu nie posiadał
 żadnych skutków. Należy zbieranego nawozu
 dawniejszej chowu była porostają do końca
 nie zakopane. Przeważnie było jeńców z Kau-
 kazu i ludzie z zachodnich i centralnych ziem
 polskich. Głównie nie było i było ludzie z wschod-
 nych ziem polskich była konfidentami Naczelni-
 ka i Podchorce obozu, jako prawie wszyscy zakt.
 rozkojarzani a niektórzy zwolnieni z obozów.
 Normy nadawane nam przez t.zw. „Pracobro”

były tak wielkie że niemożliwą rzeczą byłoby zobaczyć
 wiek mógł przez jeden dzień pracy je wykonać.
 Praca była bardzo marna i m. dodatkowo każdej
 musiał opłacać wyżywienie, odciepić, obuwie itd.
 Wyżywienie było tak marnie że trudno opisać.
 W obozie Małajska k/Przemysła Polacy tworzyli
 jedną wspólną masę nie dając się prze-
 chwyceni i fizycznie i ideologicznie politycznymi
 ani naczelnikowi obozu. Naczelstwo obozu
 starało się wszelkimi siłami zjednoczyć sobie
 zwolenników komunizmu, wierząc że w dei-
 siejzych warunkach może mieć tylko rację bytu
 komunizm, i że komuna opanowała świat
 cały, a Polska o ile będzie to też pierwsza.
 W odparciu na tą propagandę organizowane
 były widowiska o treści porażonej i mesofej.
 W treści porażonej deklamowane były wygłoski
 z frim „Adama Mickiewicza”, „Jan Dąbrowski”, „Wier-
 sze Kornelka Ujejskiego”, „Marii Konopnickiej”
 i innych poetów polskich. W treści mesofej - skom-
 ponowane przez kołcho, gmatarskie obozu.
 Główny władca N. S. w. S. do Polaków, zainteresowa-
 przy konwojowaniu do Z. S. R. S. był okropny.

Dochodziło do tego że oprócz starego popychanta
 i licia kolbą któryś z kolegów nie mógł iść
 dalej z powodu ran na nogach, a co gorsze
 padał w mycieleniu zaskat dobijany bagno-
 tem czy też kulą rewolwerową. Pomoc lekarska
 była dość możliwa, zwłaszcza gdy chory upierał
 się na swoim. W latach 1939 do sierpnia 1940.
 była możliwość korespondowania z rodziną
 i mieszkać pod okupacją niemiecką, lecz
 otrzymać było bardzo trudno a otrzymywał tyl-
 ko ten który wyrobił normę „f. w. „Stechanowice”
 Do Armii Polskiej wstąpiłem w obozie Starobelski
 po podpisaniu umowy Polsko-Sowieckiej.

Radolunski J. J.

Wzrost
 23 1/2 m